

Simo Häyrynen 2004. Kulttuuristen vaikutusten arviointi kulttuuripolitiikan toimenkuvana: lähtökohtia. Cuporen julkaisuja 1/2004. ISBN 952-5573-00-1, ISSN 1795-1739

TIIVISTELMÄ

Tutkimuksessa selvitetään kulttuuristen vaikutusten arvioinnin suuntauksia sekä niissä ilmenneitä ongelmia. Samoin pyritään kehittämään ratkaisumalleja kulttuuristen vaikutusten arvioinnin menetelmällisiin, teoreettisiin sekä organisatorisiin tarpeisiin. Kulttuuristen vaikutusten arvioinnin ydinongelma on sen hämäräksi jäänyt toimenkuva. Kulttuurihallinto pitääytyy oman organisaationsa toimivuuden seurannassa. Muulle vaikutusten arviointikentälle kulttuuriset vaikutukset ovat yksi ja usein kulloisenkin arviointialan preferensseihin nähden marginaalinen tekijä. Arviointimenettelyjen hämäryys palautuu useimmiten kulttuurin käsitteelliseen monitulkintaisuuteen. Se on hankaloittanut yksiselitteisten indikaattoreiden muodostamista ja johtanut muiden kuin kulttuuristen ja etenkin erilaisten ”toivottujen” vaikutusten määräävyyteen analyysin peruskäsitteiden määrittelyssä.

Käsillä olevassa tutkimuksessa ratkaisumalliksi tarjotaan kulttuuripolitiikan ja laajempien arviointikäytäntöjen yhdistämistä soveltuvin osin. Silloin lähestymistapaa kuvastaa yhtäältä kulttuurisen selityksen ensisijaisuus muihin selittäjiin nähden ja toisaalta kulttuurin epämuodollisten, kontekstuaalisten sekä ryhmäkohtaisten määritysten ja poikkeamien entistä suurempi merkitys vaikutuksia analysoitaessa. Arviointikäytäntöjen suhteen painotetaan jatkuvan, itseään kehittävän arvioinnin merkitystä lukuisten ja usein toistuvien organisaatiokuvausten sijaan.